

7 روز تا واقعیت/ گزارش پیش‌بینی اقتصادی ایران و جهان (از تاریخ 20 تا 27 آبان سال 1404)

در هفته پیش رو چشم‌انداز کوتاه‌مدت اقتصاد جهانی کمی امیدوارکننده است: نهادهای بین‌المللی مانند IMF رشد جهانی را کند، ولی مقاوم توصیف می‌کنند و عدم قطعیت سیاسی رو به افزایش است. پس از تصمیمات و سیگنال‌های اخیر اپک پلاس که به سمت تعدیل افزایش تولید حرکت کرده، بازار نفت در محدوده‌ای نسبتاً باثبات قرار گرفت. سیاست پولی در اقتصادهای بزرگ (به‌خصوص ایالات متحده) همچنان تأثیرگذار است؛ پس از کاهش نرخ توسط فدرال رزرو، بازارها در حال هضم پیامدهای نرخ‌های کمتر و بازتخصیص سرمایه‌اند.

در داخل ایران، نرخ رسمی ارزهای کلیدی از سوی بانک مرکزی در روزهای اخیر افزایش نشان داده که فشار ارزی و انتظارات تورمی را تقویت می‌کند. این ترکیب عوامل مانند قیمت نفت باثبات، فشارهای ارزی داخلی و شوک‌های سیاسی منطقه ای (از جمله انتخابات در کشورهای همسایه)، دست به دست هم می‌دهد تا هفته ای با نوسان‌های موردی در بازار ارز، بازار کالاهای وارداتی و بخش صادرات نفتی برای ایران به وجود بیاورند.

صندوق بین‌المللی پول: در آخرین مواضع و مطالب تحلیلی اش، IMF اقتصاد جهانی را نسبتاً مقاوم اما همراه با افزایش عدم قطعیت توصیف می‌کند؛ این یعنی چشم‌انداز رشد ضعیف تر ولی پایدار و حساس به حوادث سیاسی و عرضه/تقاضا در کالاها است.

قیمت و عرضه نفت: بازار نفت پس از تصمیمات اخیر اوپک پلاس در وضعیت نسبتاً باثباتی قرار دارد؛ خبرگزاری‌های بین‌المللی از ثبات قیمتی در محدوده ای می‌گویند که می‌تواند درآمد نفتی ایران (در صورت امکان صادرات) را تحت تأثیر قرار دهد.

سیاست پولی جهانی (ایالات متحده): فدرال رزرو در ماه‌های اخیر نرخ بهره را کاهش داده و سیگنال‌هایی درباره مسیر آینده داده است؛ این تغییرات بر تقاضای جهانی، نرخ ارزها و ورود/خروج سرمایه از بازارهای نوظهور تأثیر می‌گذارد.

تحولات منطقه ای مانند انتخابات عراق و بازتاب‌های منطقه ای: انتخابات پارلمانی عراق و تحولات سیاسی منطقه ای در این هفته می‌تواند روی سیاست‌های همسایگان و مناسبات تجاری و امنیتی اثری قابل توجه بگذارد؛ این گونه رخدادها معمولاً بر ریسک ژئوپلیتیک و بازارهای نفت و سرمایه تأثیر دارند.

پیش‌بینی وضعیت اقتصاد جهانی

رشد و بازارها: فضای کلی بازار جهانی محتاط است؛ رشد جهانی کند اما غیر بحرانی توصیف می‌شود و سرمایه‌گذاران نسبت به اخبار سیاسی و داده‌های اقتصادی کوتاه مدت حساس‌اند. این امر باعث می‌شود نوسانات مقطعی در سهام و کالاها دیده شده اما در مجموع روندها تثبیت شونده باقی بمانند.

انرژی و نفت: با تصمیمات اخیر اوپک پلاس و تحلیل‌های متعدد، نفت در هفته جاری میل به ثبات دارد تنها در صورتی که رخداد ژئوپلیتیک بزرگ یا اختلال عرضه پیش نیاید. این ثبات، بر درآمد کشورهای صادرکننده اثر خواهد گذاشت.

نرخ‌های بهره و سرمایه‌گذاری: پیامدهای کاهش نرخ فدرال رزرو در ماه‌های اخیر همچنان روند بازارها را شکل می‌دهد؛ نرخ‌های کمتر در اقتصادهای بزرگ می‌تواند فشار را از برخی بازارهای نوظهور بردارد اما هم‌زمان ارزش دلار و جابه‌جایی سرمایه میان مدت، متأثر خواهد شد.

پیش‌بینی وضعیت اقتصادی ایران

بازار ارز و قیمت کالاها: اعلام نرخ‌های رسمی بانک مرکزی طی روزهای اخیر نشان‌دهنده افزایش بهای ارز نسبت به هفته پیش است؛ این الگو معمولاً منجر به فشار بر قیمت کالاهای وارداتی و افزایش انتظارات تورمی می‌شود و بخش مصرف‌کننده را درگیر خواهد کرد (افزایش قیمت اقلام وارداتی، هزینه تأمین مواد اولیه برای بنگاه‌ها پیش‌بینی می‌شود).

نفت و درآمدهای ارزی: اگرچه قیمت نفت جهانی در سطحی باثبات قرار دارد، اما تأثیر آن بر ایران بستگی مستقیم به توان صادراتی و ظرفیت دریافت قیمت بازار (و اعمال یا رفع تحریم‌ها) دارد؛ در عمل، برای هفته آتی چشم‌اندازی متعادل تا اندکی مثبت برای درآمد نفتی وجود دارد، مگر آنکه رخداد سیاسی یا اختلالی در مسیر صادرات رخ دهد. در این میان ایران افزایش صادرات نفت چشمگیر در میانه تحریم‌ها را تجربه خواهد کرد که شاید اولین افزایش چشمگیر پس از گذشت چند سال است.

سرمایه‌گذاری و بازارهای مالی داخلی: کاهش احتمالی جذابیت بازارهای جهانی برای سودهای بلندمدت (به دلیل عدم قطعیت) می‌تواند موجب تردید سرمایه‌گذاران داخلی شود؛ ترکیب این با نوسان ارزی ممکن است تقاضا برای دارایی‌های امن (مثلاً طلا یا ارز) را در میان مردم و شرکت‌ها بالا ببرد.

تأثیر اخبار سیاسی و اقتصادی جهان بر روند سیاسی و اقتصادی ایران (هفته آتی)

تغییرات در سیاست‌های پولی فدرال رزرو و انتظارات نسبت به نرخ بهره باعث می‌شود جریان سرمایه بین‌المللی به سرعت تغییر کند؛ اگر جذابیت بازارهای دلاری بیشتر شود، فشار فروش روی ارزهای کمتر نقدینگی (شامل دارایی‌های ریالی) بالا می‌رود که افزایش نوسانات ارزی در ایران را تشدید می‌کند.

تحولات سیاسی در کشورهای همسایه می‌تواند روابط تجاری، مسیرهای ترانزیتی و ریسک امنیتی منطقه را تغییر دهد؛ این موضوع به ویژه در کوتاه مدت بر بازار حمل و نقل انرژی، بیمه و تجارت منطقه ای اثرگذار است و از آنجا که ایران بازیگری مؤثر در منطقه است، هر تحول سیاسی می‌تواند انتظارات تجاری و سرمایه‌گذاری را در داخل تغییر دهد. خریدهای وارداتی و کالاهای خارجی احتمالاً گران‌تر خواهند شد چون ارز رسمی بالا رفته است؛ یعنی قیمت قطعات الکترونیکی، خودروهای وارداتی، و برخی داروها ممکن است در کوتاه مدت تحت فشار باشند.

نوسان در بازار طلا و ارز ممکن است تقاضا برای این دارایی‌ها را افزایش دهد. مردم برای محافظت از قدرت خریدشان به سمت این گزینه‌ها خواهند رفت. برای کسب و کارهای صادرکننده یا مرتبط با نفت، وضعیت درآمدی تا حدودی وابسته به ثبات بازار نفت و توان صادراتی است؛ ثبات نسبی نفت برای هفته آتی خبر خوبی است اما وابستگی به مسائل سیاسی مانع قطعیت کامل است.

